

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **M. S.**, zast. Mgr. Jekatěrinou Sochorovou, advokátkou, se sídlem Praha 1, Dlouhá 16, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. 12. 2004, č. j. 47 Az 1016/2003 – 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna zástupkyně stěžovatele, Mgr. Jekatěriny Sochorové, advokátky, **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 10. 10. 2003, č. j. OAM-4697/VL-20-04-2003. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovateli udělen azyl pro nesplnění podmínek podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii

České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně bylo vysloveno, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V kasační stížností stěžovatel požádal i o přiznání odkladného účinku kasační stížnost a o ustanovení tlumočníka.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí žalovaného, stěžovatel namítal porušení § 3 odst. 3, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 1 správního řádu a § 12 a 19 zákona o azylu. Uvedl, že v Moldavsku mu hrozí odsouzení, resp. mučení, nelidské a ponižující zacházení a namítal, že správní orgán nevycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Dále uvedl, že zpráva, ze které správní orgán vycházel, nepopisovala situaci ve vojenské správě, která je jeho největším problémem. Požadoval, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne ze dne 9. 12. 2004, č. j. 47 Az 1016/2003 - 29, byla žaloba zamítnuta. Krajský soud dospěl, obdobně jako žalovaný správní orgán, k závěru, že stěžovatel zemi původu neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Uvedl, že žalovaný vycházel z objektivních informací o vlasti stěžovatele a neshledal tak žádných pochybení správního orgánu a porušení stěžovatelem označených ustanovení správního řádu. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl.

V kasační stížnosti se stěžovatel dovolává porušení ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). K tomu uvádí, že „krajský soud posoudil uvedenou kauzu v rozporu s platným právním řádem, a že shledává vážná pochybení všech dosavadních orgánů v projednání věci u Krajského soudu v Praze, kdy uvedený soud podle názoru stěžovatele projednal věc v rozporu se zákonem o azylu“. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zdůvodnil tím, že současný stav řízení mu může přivodit značnou újmu na jeho právech. Současně uvedl, že má reálnou obavu z opuštění České republiky, neboť mu v zemi původu hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů (z jakých nespecifikoval). Požádal o ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti a tlumočníka. Na základě výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení shora napadeného rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2005, č. j. 47 Az 1016/2003 - 47, byla stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně - Mgr. Jekatěrina Sochorová, advokátka, se sídlem v Praze 1, Dlouhá 16.

Ustanovená zástupkyně stěžovatele následně zaslala Krajskému soudu v Praze sdělení, ve kterém zejména uvádí, že pokus o navázání komunikace se stěžovatelem byl neúspěšný, a ztotožňuje se s podanou kasační stížností. Požádala o přiznání nákladů a odměny za právní zastoupení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém vyjádřil souhlas se závěry soudu. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost, přičemž doplnil, že neshledal důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátkou.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Napadené rozhodnutí krajského soudu Nejvyšší správní soud přezkoumával v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z kasační stížnosti vyplynulo, že stěžovatel kasační stížností uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 a) až d) s. ř. s.

Nejprve je třeba se vyjádřit k významu jednotlivých důvodů.

Význam prvního z uvedených důvodů, tj. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. „nesprávného posouzení právní otázky soudem“, spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Takováto pochybení v rozhodnutí Krajského soudu v Praze Nejvyšší správní soud neshledal.

Dále je třeba se vyjádřit k dopadu dalšího ustanovení a to § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., počítajícího s tím, že došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. K významu první části (došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu) je třeba podle Nejvyššího správního soudu uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech

skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Význam další části označeného písm. b) § 103 odst. 1 s. ř. s. („při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadané rozhodnutí zrušit“) se zakládá na faktu, že intenzita porušení řízení před správním orgánem byla v přímé souvislosti s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. K poslednímu možnému porušení z tohoto zákonného ustanovení („rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost“) Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

Ani jeden z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nejvyšší správní soud neshledal.

Důvody uvedené pod písm. c) v souzené věci nepřichází v úvahu, neboť stěžovatel nebrojí proti zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce a Nejvyšší správní soud se proto nezabýval ani jejich významem.

Konečně je třeba se vyjádřit i k významu obsahu posledního písmene cit. zákonného ustanovení, tj. písm. d) § 103 odst. 1 s. ř. s. První, tam upravený důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí) spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Taková nesrozumitelnost rozhodnutí však v souzené věci podle Nejvyššího správního soudu nenastala. Následující důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí) je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí. Konečně posledně jmenovaný důvod, tedy že se jedná o nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je třeba její význam posuzovat jako důvod pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně pouze za předpokladu splnění věty navazující, tedy, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ani takto vymezené důvody specifikované v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. však podle Nejvyššího správního soudu v souzené věci nenastaly.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Nejvyšší správní soud konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko pro pronásledovaní za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to i v kontextu právních úprav azylu

v jiných demokratických evropských zemích, vnímá právo na azyl jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným nebezpečím.

Z předloženého správního spisu (zejména z návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 17. 9. 2003 a z protokolu k pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu ze dne 22. 9. 2003) Nejvyšší správní soud ve vztahu k souzené věci zjistil, že stěžovatel jako důvod opuštění země původu v žádosti o azyl v průběhu azylového řízení uváděl, že mu hrozí trest odnětí svobody za manko na vojenském materiálu. Stejně tak však z obsahu spisu vyplynulo, že za tento čin nebyl ani obviněn a z Moldavska do České republiky odešel až po více než roce od skončení vojenské služby, při níž došlo k označenému deficitu na vojenském materiálu. Z protokolu přitom vyplynulo, že žádné jiné (azylově relevantní) problémy stěžovatel neměl. Na závěr protokolu k pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu stěžovatel podepsal, že byl seznámen s obsahem protokolu (vedeného za přítomnosti tlumočníka), souhlasí s ním a nežádá doplnění ani změny.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud, a jejich závěr o tom, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Stěžovatelem uváděné problémy nelze podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu, pamatujícího na pronásledování v zemi původu či na odůvodněný strach před takovým pronásledováním.

Stěžovatel zejména obecně uváděl, že krajský soud posoudil věc v rozporu s právním řádem, resp. zákonem o azylu a shledává vážná pochybení všech orgánů účastnících se projednání jeho věci. Nejvyšší správní soud přezkoumal soudem učiněné závěry, avšak neshledal jakýkoliv rozpor s právním řádem, a s učiněnými závěry se zcela ztotožňuje. Stejně tak Nejvyšší správní soud neshledal ani žádných jiných pochybení, ať již na úrovni žalovaného správního orgánu, či krajského soudu, které by způsobovaly nezákonnost jejich rozhodnutí, a ani pochybení v řízení, která jejich vydání předcházela. Nelze odhlédnout ani od obecnosti stěžovatelových tvrzení, uvedených v kasační stížnosti. Stěžovatel neuvedl nic natolik konkrétního, co by svědčilo o důvodnosti podané kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud tak neshledal žádného porušení zákona, ať již ze strany žalovaného správního orgánu, či Krajského soudu v Praze, jak tvrdil stěžovatel. Oba tyto orgány postupovaly v souladu se zákonem. V námitkách, ve kterých stěžovatel brojil proti postupu orgánů v souzené věci a dovozoval porušení zákona o azylu, tak Nejvyšší správní soud stěžovateli nemohl přisvědčit.

Nejvyšší správní soud dodává, že podle jeho zjištění jsou v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn správně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy. Nelze tedy přisvědčit tvrzení stěžovatele, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, stejně jako tvrzení, že daná věc byla nesprávně právně posouzena.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že po přezkoumání námitek stěžovatele obsažených v kasační stížnosti neshledal naplnění ani jednoho z uváděných stížnostních důvodů.

Za této situace Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Vzhledem k tomu, že stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně, soud se již pro nadbytečnost nezabýval žádostí o ustanovení tlumočníka. Potřeba takového postupu nebyla shledána důvodnou též proto, že Nejvyšší správní soud v souladu s ust. § 109 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez jednání, takže nutnost ustanovení tlumočníka tím odpadla. Navíc stěžovatel komunikoval se soudem vždy v českém jazyce (viz česky psaná žaloba i kasační stížnost).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože stěžovatel neměl ve věci úspěch, žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele, Mgr. Jekatěrina Sochorová, byla ustanovena soudem, přiznal Nejvyšší správní soud podle § 35 odst. 7 v návaznosti na § 120 s. ř. s. označené zástupkyni za zastupování v řízení o kasační stížnosti odměnu, a to v celkové výši 2150 Kč, sestávající se z odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby [á 1000 Kč - § 11 odst. 1 b), d), ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) cit. vyhlášky] a dvou režijních paušálů (á 75 Kč - § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu